

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **G. G.**, zast. Mgr. Ondřejem Šimánkem, advokátem se sídlem Masarykova 186, Milevsko, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 9. 2022, č. j. 54 A 8/2022-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2022, č. j. CPR-30222-7/ČJ-2021-930310-V242. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 6. 9. 2021, č. j. KRPC-83151-34/ČJ-2021-020025. Posledně uvedeným rozhodnutím správní orgán I. stupně uložil stěžovateli podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 a § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. 8. 2022 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států Evropské unie, na dobu 1 roku.

[2] Stěžovatel byl dne 20. 7. 2021 kontrolován hlídkou policie v Táboře, kde obsluhoval v rychlém občerstvení zákazníka. Hlídce předložil platný cestovní pas Turecké republiky a zaměstnaneckou kartu s platností od 24. 7. 2020 do 31. 12. 2021. Správní orgán I. stupně však zjistil, že k zániku zaměstnanecké karty došlo dne 24. 11. 2020, neboť zaměstnání, na které mu byla vydána zaměstnanecká karta (jednalo se o pracovníka přípravy jídel v zařízeních rychlého občerstvení a ve výdejnách jídla v Bojkovicích), bylo

ukončeno ke dni 25. 9. 2020, přičemž stěžovatel ve lhůtě 60 dnů od ukončení pracovněprávního vztahu nepožádal o změnu zaměstnavatele (§ 63 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Od 25. 11. 2020 se tak stěžovatel nacházel na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu a bez povolení k zaměstnání.

[3] Správní orgán I. stupně proto zahájil řízení o správním vyhoštění, v rámci něhož stěžovatel uvedl, že si není vědom svého nelegálního pobytu. Do České republiky přicestoval 16. 7. 2020, přičemž veškeré povolení mu vyřizoval jeho příbuzný. Od svého příjezdu až do února 2021 pracoval v provozovně kebabu v Bojkovicích, z důvodu špatných podmínek tam ale skončil a našel si práci v provozovně kebabu v Táboře. Nikdo mu nesdělil, že s ním byl ke dni 25. 9. 2020 ukončen pracovní poměr s původním zaměstnavatelem – vykonával u něj práci až do února 2021. Teprve od března 2021 pracoval v Táboře.

[4] Správní orgán I. stupně si následně vyžádal od Ministerstva vnitra závazné stanovisko k možnostem vycestování stěžovatele a rozhodnutím ze dne 6. 9. 2021, č. j. KRPC-83151-34/ČJ-2021-020025, stěžovateli uložil správní vyhoštění. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel prostřednictvím advokáta odvolání, v němž namítal, že původní pracovní poměr nebyl dosud řádně ukončen, nebylo proto možné dospět k závěru, že zaměstnanecká karta zanikla. Zároveň namítal, že je kurdské národnosti, proto bude v Turecku pro svoji národnost diskriminován.

[5] Odvolání stěžovatele žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 7. 2022, č. j. CPR-30222-7/ČJ-2021-930310-V242, zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. S ohledem na obsah odvolání si žalovaný vyžádal nové závazné stanovisko k možnostem vycestování stěžovatele, přičemž zdůraznil, že jeho vycestování nebrání žádná překážka. Také zdůraznil, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Pracovněprávní vztah stěžovatele k zaměstnavateli podle vydané zaměstnanecké karty skončil dne 25. 9. 2020 – tuto skutečnost ohlásil původní zaměstnavatel dne 30. 9. 2020 Úřadu práce i Ministerstvu vnitra. V následujících 60 dnech stěžovatel nepožádal o změnu zaměstnavatele, platnost zaměstnanecké karty tak skončila v souladu s § 63 zákona o pobytu cizinců dne 24. 11. 2020. Namísto toho stěžovatel začal pracovat pro nového zaměstnavatele, k čemuž však nebyl oprávněn.

[6] Stěžovatel napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že sám stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl, že u původního zaměstnavatele skončil z důvodu špatných podmínek, přičemž od března 2021 začal pracovat pro nového zaměstnavatele, aniž by požádal o souhlas s jeho změnou. Byť se s žalovaným rozcházel v tom, do kdy měl u původního zaměstnavatele pracovat (žalovaný uvedl, že k zániku pracovněprávního vztahu došlo dne 25. 9. 2020, stěžovatel však tvrdil, že u původního zaměstnavatele pracoval až do února 2021), ve věci není sporu o tom, že stěžovatel začal pracovat u nového zaměstnavatele, aniž by o souhlas se změnou zaměstnavatele požádal – naopak výslovně uvedl, že o této povinnosti vůbec nevěděl. Důvod, resp. zákonem vyžadované předpoklady pro uložení správního vyhoštění byly tedy splněny. Ve vztahu k tvrzené diskriminaci krajský soud

pokračování

připomněl, že stěžovatel při své výpovědi nic takového netvrdil, naopak výslovně uvedl, že mu žádné nebezpečí v Turecku nehrozí a v případě potřeby vycestuje dobrovolně. Jeho kurdeskou národnost zdůrazňoval až advokát, přičemž krajský soud tvrzené důvody nepovažoval za objektivní překážku jeho vycestování. Naopak, z doložených podkladů ve spise vyplývá, že se v Turecku nejedná o systematické pronásledování určité skupiny, jeho vyhoštění tak nic nebrání. Závěrem krajský soud uvedl, že neshledal porušení procesních práv stěžovatele – tomu bylo i v odvolacím řízení umožněno seznámit se s obsahem spisu, byť měl tuto možnost na pracovišti žalovaného v Uherském Hradišti. Nedošlo však ke změně příslušnosti, jak stěžovatel uváděl v podané žalobě – řízení o odvolání vedl žalovaný, spis se pouze nacházel na pracovišti v Uherském Hradišti. Stěžovatel možnosti nahlédnout do spisu nevyužil, z toho však žádné porušení jeho procesních práv neplyne.

[8] Rozhodnutí krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, ve které zopakoval námitky uvedené v podané žalobě. Namítal, že jako zaměstnanec neměl žádnou možnost zjistit, zda původní zaměstnavatel oznamoval Úřadu práce či Ministerstvu vnitra skončení jeho pracovněprávního vztahu. Ocítá se tak v postavení, kdy je naprosto v rukou zaměstnavatele, pro kterého mu byla vydána zaměstnanecká karta, nemůže mu jít tedy k tíži to, že tento zaměstnavatel bez jeho vědomí oznámí skončení pracovněprávního vztahu, nadále za něj neodvádí sociální a zdravotní pojištění, avšak má k dispozici levnou pracovní sílu. Stěžovatel fakticky pro původního zaměstnavatele pracoval do února 2021, přičemž k ukončení pracovního poměru řádně nedošlo, proto má za to, že tento pracovněprávní vztah dosud trvá. Tuto otázku si přitom měly správní orgány vyřešit jako předběžnou v rámci řízení o uložení správního vyhoštění. Dále stěžovatel namítal, že při výsledku po svém zadržení nebyl schopen objektivně vypovědět, zda mu nějaké nebezpečí skutečně v Turecku hrozí, neboť byl v šoku, že je považován za nelegálního pracovníka. Nemůže však souhlasit s obsahem vyžádaného závazného stanoviska, podle něhož je jeho vycestování možné. Závěrem znovu zopakoval, že v řízení o odvolání byla zkrácena jeho procesní práva, neboť k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí byl pozván do Uherského Hradiště, přičemž po celou dobu bylo řízení vedeno v Táboře. Tento úkon s sebou nesl zvýšené cestovní náklady, a to za situace, kdy stěžovatel nadále nepracoval, prostředky k obživě má z ušetřených peněz, případně z pomoci svých kurdských přátel.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své vyjádření k podané žalobě a ztotožnil se s hodnocením krajského soudu.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[11] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před krajským soudem rozhodoval samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Podle citovaného usnesení je tedy kasační stížnost přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny

judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] V nyní souzené věci Nejvyšší správní soud neshledal naplnění některého z výše uvedených typových případů a dospěl k závěru, že kasační stížnost není přijatelná.

[13] Stěžovatel v podané kasační stížnosti fakticky rekapituloval ty námitky, které uvedl již v podané žalobě, tj. namítal, že nebyla vyřešena otázka, zda původní pracovní poměr trvá, že jeho vycestování s ohledem na jeho národnost není možné a že byla porušena jeho procesní práva.

[14] Judikatura Nejvyššího správního soudu zdůrazňuje, že správní vyhoštění představuje specifické administrativní opatření spočívající v ukončení pobytu cizince na území České republiky, které je spojeno se stanovením doby k vycestování a doby, po kterou nelze cizinci umožnit další vstup na české území. Jde o rozhodnutí nikoli sankční povahy, ale o správní rozhodnutí, které vyjadřuje zájem státu, aby se konkrétní cizinec nezdržoval na jeho území (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004-54, č. 864/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 7. 2005, č. j. 5 Azs 94/2005-52, č. 1164/2007 Sb. NSS). Z toho vyplývá, že při rozhodování o správním vyhoštění není třeba prokazovat cizincovo zavinění, tj. jeho vnitřní psychický stav ke skutečnostem, které zakládají důvod pro uložení správního vyhoštění. Subjektivní názor stěžovatele na oprávněnost či neoprávněnost jeho pobytu nemá na uložení správního vyhoštění vliv (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2016, č. j. 10 Azs 152/2016-29).

[15] Není proto podstatné, zda stěžovatel věděl, či nevěděl o tom, že se na území České republiky nacházel nelegálně, podstatné je, zda byly skutečně naplněny důvody pro uložení správního vyhoštění, které správní orgány v dané věci považovaly za splněné, a k tomu stěžovatel žádné konkrétní námitky neuvedl. Byť se s žalovaným rozcházel v tom, do kdy měl u původního zaměstnavatele pracovat (stěžovatel uváděl únor 2021, přičemž žalovaný považoval pracovněprávní vztah na základě zaměstnanecké karty ukončený k 25. 9. 2020), v dané věci nebylo sporu o tom, že stěžovatel začal pracovat u nového zaměstnavatele, aniž požádal o souhlas s jeho změnou a právě tato skutečnost vedla k zániku zaměstnanecké karty, tj. k zániku oprávnění stěžovatele k pobytu a zaměstnání na území České republiky. Stěžovatel přitom zánik pracovněprávního vztahu kvalifikovaným způsobem nepochybnil (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2020, č. j. 4 Azs 164/2020-41, ve kterém soud považoval za kvalifikované zpochybnění zániku pracovního poměru ve smyslu § 63 zákona o pobytu cizinců podání žaloby na neplatnost rozvázání pracovního poměru).

[16] Pokud jde o druhou z uvedených námitek, již krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že sám stěžovatel v průběhu správního řízení žádné (ani hypotetické) problémy, které by jej po návratu do Turecka mohly postihnout, neuvedl. Na výslovné dotazy správních orgánů uvedl, že mu žádné nebezpečí ani s ohledem na jeho kurdskou národnost nehrozí. Tvzení obsažené v podané kasační stížnosti, že neschopnost důsledně zohlednit

pokračování

možná rizika pramenila z šoku, nepovažuje ani Nejvyšší správní soud za důvodná. Krajský soud při hodnocení uvedené námitky nepochybil.

[17] Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že se krajský soud přezkoumatelným způsobem vypořádal rovněž s tvrzeným porušením procesních práv stěžovatele – byť byl spis v odvolacím řízení na pracovišti žalovaného v Uherském Hradišti, k žádné změně v příslušnosti nedošlo. O podaném odvolání rozhodoval žalovaný s celorepublikovou působností. Stěžovatel pak možnost seznámit se s obsahem spisu dostal, a pokud této možnosti z důvodu tvrzené vzdálenosti nevyužil, nezakládá to porušení jeho práv. Ani v posouzení této námitky Nejvyšší správní soud v hodnocení krajského soudu pochybení neshledal.

[18] S ohledem na skutečnost, že odpověď na kasační námitky stěžovatele obsahují výše citovaná rozhodnutí, přičemž krajský soud při posouzení podané žaloby nepochybil, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se s ohledem na skutečnost, že odmítnutí pro nepřijatelnost představuje zjednodušený meritorní přezkum (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), opírá o § 60 odst. 1 (nikoli však odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, soud mu však náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 4. května 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu